A háborúban

1943-44. Az évet a miniszteri rendeletnek megfelelően november 3-án nyitottuk meg. Az iskola munkája, mivel a gimnázium épületét katonai beszállásolásra vette igénybe a hatóság, március 29-én fejeződött be. A rendkívüli helyzet miatt az év végi összefoglalások is elmaradtak.

A tantárgyfelosztást és az órarendet az év elején és az év végén többször is meg kellett változtatni, mivel a tanári testület több tagja katonai szolgálatot teljesített. A rendkívüli viszonyok és a vonatközlekedés csaknem állandó korlátozása miatt ebben az évben nagyobb kirándulást nem tudtunk rendezni.

A háborús idők is éreztették hatásukat, s a késői évkezdet miatt az önképzőkör szokásos nyilvános ünnepélyeit nem tudtuk megtartani.

1944-45. A tanév kezdetét baljós előjelek előzték meg. A tanév kezdetén, szept. első napjaiban kitűnt, hogy a viszonyok nem engedik meg az eredményes munkát. A tanulók többsége vidéki volt, így részben a légitámadás lehetősége, részben más aggodalom miatt sok vidéki szülő otthon tartotta gyermekét. Az internátusba felvett 90 növendék közül 36 jött be. A vonaton bejáró tanulók a vonatközlekedés bizonytalansága miatt nem tudták az előadásokat látogatni az aggodalmaskodó szülőknek a tanári kar is azt tanácsolta, hogy a mindegyre válságosabbra forduló helyzetben tartsa otthon gyermekét. E körülmények arra indították a tanári kart, hogy a tanítást az igazgatótanács hozzájárulásával szeptember 15-én abbahagyja.

Az internátusi és vonaton bejáró növendékek hazamentek, de a tanárkar mégsem akarta, hogy a helybeli tanulók tétlenkedjenek, ezért délutánonként rendszeres foglalkoztató órát tartott az internátusban csökkentett óraszámmal.

Szept. 29-én azonban ezt a munkát is abba kellett hagyni, mert az egyre közeledő arcvonal minden tanítást lehetetlenné tett. Sok ház kigyulladt, és leégett közben a református templom tornya is, valamint a templom teteje. Tűz támadt több helyen a gimnázium épületében is. A tanári könyvtár, és a benne elhelyezett régiségtár, ifjúsági könyvtár, igazgatói iratok megsemmisültek.

November folyamán gondolhattunk az iskolai munka megindítására. Az egyre hidegebb időjárás miatt a gimnázium épülete alkalmatlannak bizonyult iskolai célokra, mert a harcok alatt az ablakokat és fűtőberendezést olyan súlyos rongálódások érték, hogy azok rendbehozatalára nem is lehetett gondolni. Ezért iskolai célokra a Diákotthon négy termét rendeztük be, és a tanítást nov. 23-án megkezdtük. Délelőtt a IV-VIII. o., délután az I-IV.o, növendékei tanultak egyelőre csökkentett óraszámmal. A fűtőanyaghiány 4 tanterem használata mellett is bekövetkezett. Az iskolát a város vezetősége segítette meg olyanképpen, hogy a városi ligetben kivágott fából utalt ki 20 mázsa fát. Fogat hiányában a kiutalt fát a felsős növendékek szállították be kézikocsikon. A fűtőanyag további biztosításáról a ref. egyház gondoskodott. A szükségletnek megfelelő mennyiségű akácfát utalt ki az iskola számára a temetőből és a tüzelő hazaszállításáról is gondoskodott.

A tanórákat csak részben tudták ellátni a karnak városunkban maradt tagjai, név szerint Janó István igazgató, Hársing István, Juhász Imre, László János, Sajtos Imre rendes tanárok, ezért az igazgatóság igénybe vette a tanításra önként vállalkozó Ari Sándor szolnoki kereskedelmi iskolai r. tanárt, Csoma Erzsébet nagyváradi ref. leánygimnáziumi r. tanárt, Kiss Tamás nagyváradi ref. hitoktató lelkészt, Hofmann Károly ny, gimn, tanár c. igazgatót.